

Päiväys
28.5.2024

Diaarinumero
1234/03.04.04.04.20/2023

JULKINEN KUULUTUS

Vaasan hallinto-oikeuden päätös vesilain mukaisessa valitusasiassa

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

28.5.2024

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisemisajankohdasta.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä on **4.6.2024**.

Asia

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 28.5.2024 nro 694/2024, valitus vesitalousasiassa. Palokin ja Konnuslahden välisen laskupuron perkaus ja laiturin pysyttäminen sekä veneenvetolaitteen rakentaminen, Leppävirta.

Luvan hakija

Konnuslahden kyläyhdistys ry

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä **28.5.2024 – 4.7.2024** Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa:
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallinto-oikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Muutoksenhakuohjeet

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetystä valitusosoituksesta. Valitusaika päättyy **4.7.2024**.

28.05.2024

Dnro 1234/03.04.04.04.20/2023

Asia Valitus vesitalousasiassa

Valittaja [REDACTED]

Luvan hakija Konnuslahden kyläyhdistys ry

Päätös, josta valitetaan

Itä-Suomen aluehallintovirasto 29.9.2023 nro 73/2023

Aluehallintovirasto on hylännyt hakemuksen niiltä osin kuin se koskee pohjapadon yhteyteen rakennetun laiturin pysyttämistä ja pysyvän käyttöoikeuden myöntämistä laituria varten tarvittavaan osaan kiinteistöstä [REDACTED].

Aluehallintovirasto on myöntänyt Konnuslahden kyläyhdistys ry:lle luvan Palokin ja Konnuslahden välisen laskupuron perkauksen pysyttämiseen ja veneenvetolaitteen rakentamiseen Leppävuiran kunnassa.

Aluehallintovirasto on myöntänyt Konnuslahden kyläyhdistys ry:lle vesilain 2 luvun 12 §:n mukaisen käyttöoikeuden veneenvetolaitteen rakentamista varten tarvittaviin alueisiin Kopolan osakaskunnan yhteisestä vesialueesta 420-876-11-0 ja kiinteistöstä [REDACTED].

Hankkeesta ei ennalta arvioiden aiheudu vesilain mukaan korvattavaa edunmenetystä.

Luvan saajan on noudatettava vesilain säännöksiä ja päätöksessä esitettyjä määräyksiä.

Vesiluvan perusteluja

Hankkeen tarkoituksena on vesillä liikkumisen parantaminen, missä tarkoituksessa hakija on Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ruoppausilmoituksen tehtyään toteuttanut Palokin ja Konnuslahden välisen laskupuron perkauksen ja pohjapadon. Itä-Suomen

aluehallintovirasto on hallintopakkopäätöksellä 16.2.2021 nro 11/2021 velvoittanut hakijan hakemaan jälkikäteen vesitalouslupaa perkauksen pysyttämiseen ja pohjapadon rakentamiseen. Suunnitelma tuli laatia niin, että Palokin ja Suurijärven keskivedenkorkeus palautuu ennen hanketta vallinneelle tasolle. Hakija on pannut hakemuksen vireille aluehallintovirastossa 16.6.2021 ja täydentänyt sitä 26.11.2021, 25.3.2022, 16.5.2022 ja 19.5.2022. Täydennettyyn hakemukseen sisältyi velvoitteen mukaisten toimenpiteiden eli pohjapadon rakentamisen ja perkausten pysyttämisen lisäksi veneenvetolaitteen ja laiturin rakentaminen pohjapadon yhteyteen. Aluehallintovirasto on hakemuksen tiedoksiannon jälkeen jakanut asian käsittelyn kahteen erilliseen asiaan. Pohjapadon rakentamista koskeva asia on ratkaistu aluehallintoviraston päätöksellä 18.1.2023 nro 3/2023, keskivedenkorkeuden palauttamiseksi ennen hankkeen toteuttamista vallinneelle tasolle. Nyt ratkaistavana ovat muut hakemukseen sisältyneet pyynnöt, joista laiturin rakentamista koskeva pyyntö on tullut hylätyksi päätöksessä kuvatuin perustein, luvan myöntämiseksi tarvittavan käyttöoikeusedellytyksen puuttuessa. Tämän perusteella luvan myöntämisen edellytykset on tutkittu jäljelle jäävään osaan eli perkauksen pysyttämiseen ja veneenvetolaitteen rakentamiseen.

Hankealueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa. Palokin laskupuro kuuluu Konnuslahden osayleiskaavassa maa- ja metsätalousvaltaiseen alueeseen (M-1), minkä lisäksi siihen rajautuu erillispientaloalueeksi (AO/1) osoitettu alue kiinteistöllä [REDACTED]

= =

Hankealueen kaavoitus ei ole esteenä hankkeen toteuttamiselle.

= =

Luvan myöntämisen edellytykset laskupuron perkausten pysyttämiseksi ja veneenvetolaitteen rakentamiseksi on tutkittu vesilain 3 luvun 4 §:n 1 momentin 2) kohdan mukaisesti.

Aluehallintoviraston päätöksen 18.1.2023 nro 3/2023 mukainen pohjapato mahdollistaa laskupuron perkauksen pysyttämisen ilman merkittäviä haitallisia muutoksia Palokin ja Suurijärven vedenkorkeuksissa. Perkaus lisää uoman välityskykyä tulva-aikoina, mikä laskee Palokin ja Suurijärven tulva-aikaisia vedenkorkeuksia noin 0,2–0,3 metriä. Vastaavasti pohjapato nostaa alimpia vedenkorkeuksia noin 0,1 metriä. Toimenpiteiden yhteisvaikutuksena järvien keskivedenkorkeus säilyy muuttumattomana noin $N_{2000} + 81,93$ metrissä, mutta tulvakorkeudet alenevat ja kuivien aikojen alimmat vedenkorkeudet nousevat.

Tulvakorkeuksien alenemisesta muodostuu hyötyä Palokin ja Suurijärven rantakiinteistöille maa- ja metsätalousalueiden kuivatustilan paranemisena. Hyötyalueen laajuutta ja saatavan kuivatushyödyn määrää ei ole hakemuksessa esitetty. Asian luonne ja tarkoitus huomioon ottaen asian ratkaiseminen ei edellytä tämän kysymyksen yksityiskohtaista selvittämistä. Julkisista tietolähteistä saatavissa olevan kartta- ja korkeusaineiston

perusteella kuivatushyöty rajoittuu järvien ranta-alueiden läheisyyteen ja melko pienille pelto- ja metsäalueille, eikä hankkeesta muodostu kenellekään merkittävää kuivatushyötyä.

Tulvakorkeuksien alentaminen heikentää kevättulvien ylläpitämää järven itsepuhdistuskykyä. Kuolleen kasviaineksen kulkeutuminen tulvavyöhykkeelle pois vesialueelta vähenee, jolloin sitä kertyy aiempaa runsaammin karikkeeksi vesistön pohjaan. Ilmiö nopeuttaa matalahkojen vesialueiden umpeenkasvua ja voi pitkällä aikavälillä edistää lievästi vedenlaadun heikentymistä. Arvioitaessa ilmiön merkitystä Palokin ja Suurijärven osalta asian käsittelyn kuluessa saadun selvityksen perusteella Palokin ja Suurijärven alueella ei ole esiintynyt erityisen suuria tulvia, eikä tulvakorkeuksien maltillinen aleneminen ole vesistön tilan kehityksen kannalta ratkaiseva.

Alimpien vedenkorkeuksien nosto kuivimpina aikoina tyypillisesti hidastaa vesistön umpeenkasvua ja parantaa vesialueen tilaa.

Hankekokonaisuudesta muodostuvalla alimpien vedenkorkeuksien nousulla arvioidaan olevan enemmän hyödyllisiä vaikutuksia Palokin ja Suurijärven umpeenkasvun ja rehevöitymiskehityksen hidastumisena ja rantojen käyttömahdollisuuksien paranemisena verrattuna tulvakorkeuksien alenemisen heikentävään vaikutukseen. Kokonaisuutena vaikutus on ennalta arvioiden vähäinen, mutta pääosin positiivinen.

Laskupuron perkauksen pysyttäminen ja veneenvetolaitteen rakentaminen pohjapadon yli mahdollistaa pienveneillä liikkumisen purouomassa ja kulkuyhteyden Palokin ja Konnuslahden välillä. Purouoman vesiliikennemäärät arvioidaan pieniksi, joten kulkuyhteydestä saatava hyöty on melko pieni.

Pienveneliikenteen mahdollistuminen purouoman perkauksen ja veneenvetolaitteen rakentamisen myötä voi jossain määrin aiheuttaa häiriötä kiinteistön [REDACTED] käytölle. Tilan pihapiirin etäisyys laskupurolle on lyhimmillään noin 60 metriä ja pohjapadolle/veneenvetoluiskalle lyhimmillään noin 110 metriä. Pienveneliikenne purouomassa on luonteeltaan vesistön yleiskäyttöä, missä jokaisen vesistössä liikkuvan on otettava huomioon tarpeettoman häiriön välttäminen. Tämä huomioon ottaen laskupuron perkauksen pysyttämisestä sekä veneenvetolaitteen rakentamisesta ja sen käytöstä aiheutuva yksityinen haitta kiinteistön käytölle on arvioitu vähäiseksi.

Edellä sanottu huomioon ottaen aluehallintovirasto on katsonut, että hankkeesta yleiselle tai yksityisille eduille saatava hyöty jää melko pieneksi, mutta on kuitenkin huomattava verrattuna hankkeesta yleisille tai yksityisille eduille koituviin vähäisiin menetyksiin. Siten luvan myöntämisedellytykset ovat olemassa.

Veneenvetolaite sijoittuu kokonaisuudessaan pohjapadon rakentamiseksi Itä-Suomen aluehallintoviraston päätöksellä 18.1.2023 nro 3/2023 myönnetylle käyttöoikeusalueelle. Pohjapadon päälle asennettava ja padon rakenteisiin

kiinnittyvä veneenvetolaite on luonteeltaan vähäinen laite, minkä sijoittamiseksi tarvittava käyttöoikeus on myönnetty vesilain 2 luvun 12:n nojalla. Käyttöoikeus kohdistuu alueeseen, johon on jo myönnetty pysyvä käyttöoikeus pohjapadon rakentamiseksi. Tästä syystä käyttöoikeudesta ei aiheudu uutta korvattavaa edunmenetystä.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

██████████ on vaatinut, että aluehallintoviraston päätös kumotaan siltä osin kuin se koskee Konnuslahden kyläyhdistys ry:lle myönnettyä käyttöoikeutta veneenvetolaitteen rakentamista varten tarvittaviin alueisiin kiinteistöstä ██████████ ja sallii uudet ruoppaustoimet myöhemmässä vaiheessa laskuojassa samaa valittajan kiinteistöä hyväksi käyttäen. Lisäksi valittaja on vaatinut aluehallintovirastoa korvaamaan täysimääräisesti hänen oikeudenkäynti- ja mahdolliset asianosaiskulunsa erittelyn mukaisesti korkolain 4 §:n 1 momentin mukaisine viivästyskorkoineen.

Perusteluja

Maanmittauslaitoksen voimassa olevassa, kiinteistörajat osoittavissa kartoissa on virhe siltä osin, kun Palokin ja Konnuslahti-järven välinen laskuoja kuuluisi vesialueen osalta Kopolan osakaskuntaan eikä valittajan kiinteistöön. Kyseiset kiinteistörajat laskuojan reunoille ovat ilmestyneet vasta 2020-luvulla karttoihin, eikä valittaja tiedä oikeudellista perustetta tälle. Laskuojan alue on aina kuulunut samaan kiinteistöön kuin sitä ympäröivät alueet, minkä kaikki aiemmat kartat 1720-luvun ensimmäisistä saatavilla olevista kartoista lähtien osoittavat. Valittaja on pyytänyt selvitystä maanmittauslaitokselta tästä, mutta toistaiseksi selvitystä ei ole saatu.

Aluehallintoviraston laskupuron perkausta ja pohjapadon rakentamista koskeneen hallintopakkopäätöksen mukaan padon rakentamista koskevan hankkeen yhteydessä toteutetun veneväylän käyttämisestä on voinut aiheutua häiriötä valittajan omistaman kiinteistön käytölle sekä haittaa yleiselle edulle.

Valituksenalaisen päätöksen mukaisesta hankkeesta saatavat hyödyt eivät ole huomattavia verrattuna siitä koituviin menetyksiin. Valittaja ei ole antanut suostumustaan valituksenalaisen päätöksen mukaiseen pysyvään käyttöoikeuteen. Valittajan aikanaan kyläyhdistykselle suullisesti antaman luvan ehtona ojan avaamiselle ja pohjapadolle on ollut se, ettei ojaan tule moottorikäyttöisten vesikulkuneuvojen liikennettä eikä muutakaan häiriötä maatilaa ja vapaa-asunnon pihapiiriin.

Hankkeen kohteena oleva laskuoja sijaitsee valittajan vanhan sukutilan ja vapaa-ajan asunnon pihapiirissä kulkien kiinteistön ██████████ läpi. Laskuojan välittömässä läheisyydessä on sukutilan vanha pihasauna, joka on tarkoitettu uusiksi. Pihasaunan pesuvesi otetaan laskuojasta. Valittajan kesämökki on Konnuslahti-järven rannalla laskuojan loppupään läheisyydessä. Kiinteistön

██████████ pihapiirin pellot ovat hoidettuja ja aktiiviviljelyksessä. Pihapiirissä laiduntaa hevosia, ja niiden laitumet rajoittuvat laskuojaan molemmin puolin. Ratsukoille tarkoitettu ratsastusalue sijaitsee laskuojan välittömässä läheisyydessä, ja laskupuron viereen on suunnitteilla ratsastuskenttä. Leppävirran kunnanvaltuuston hyväksymässä Konnuslahden osayleiskaavassa kiinteistön ██████████ pihapiiri on AO/1-aluetta, joka ulottuu laskuojaan. Kaavamääräysten mukaan rakennuspaikalle saa rakentaa enintään 2-kerroksisen yksi- tai kaksiasuntoisen asuinrakennuksen. Rakennuspaikalle saa rakentaa asuinrakennuksen lisäksi saunan, vierasmajan ja talousrakennuksia. Veneily laskuojassa tuottaisi merkittävää haittaa kiinteistön omistajalle.

Aluehallintoviraston päätelmä etuvertailuun liittyen on puutteellinen, sillä hankkeesta aiheutuu myös muuta yksityistä ja yleistä haittaa kuin päätöksessä tunnistettu vettymishaitta ja hakijalle myönnetty käyttöoikeudet. Vesilain esitöiden mukaisesti vesilain 3 luvun 7 §:n intressivertailun tarkoituksena on ottaa huomioon mahdollisimman laajalti kaikki hankkeen hyödyt ja menetykset. Hakijan väitteessä koskien kiinteistöjen arvonnousua ei ole otettu huomioon hankkeesta aiheutuvaa yksityistä haittaa valittajan kiinteistön käytölle. Hanke voi alentaa valittajan kiinteistön arvoa. Maisemallisia arvoja ei voida laskuojan sijainti huomioiden pitää huomattavana yleiseen etuun liittyvänä hyötynä suhteessa valittajan yksityiselle edulle hankkeesta aiheutuvaan menetykseen.

Hakija on hakemuksen täydennyksessään esittänyt, että veneily uomassa tapahtuu niin sanotusti lykkimällä, saunamökistä ei ole näköyhteyttä uomaan, veneitä on kesäaikaan kulkenut korkeintaan 10 venettä viikossa ja uoman käyttö pienenee padon sulkuluukun sulkemisen jälkeen. Nämä tiedot ovat virheelliset. Laskuojan avaamisen jälkeen siinä on liikkunut moottorikäyttöisiä veneitä ja myös vesiskoottereita on pyrkinyt uomaan. Suurin osa moottorikäyttöisistä veneistä ajaa uomassa moottorivoimalla. Veneilyn määrä on suurempi kuin hakijan ilmoittama. Moottorikäyttöiset kulkuvälineet laskuojassa aiheuttavat haittaa valittajan yksityisyydelle ja kiinteistön ██████████ käytölle, kuten maatilalla harjoitettavalle hevosten hoitotoiminnalle. Kiinteistön ██████████ pihapiiristä, pelloilta ja pihasaunalta on suora näköyhteys laskuojauomaan. Tilan pihapiirin etäisyys laskupurolle on lyhimmillään noin 60 metriä ja pohjapadolle/ veneenvetoluiskalle lyhimmillään noin 110 metriä. Yksityinen haitta on merkittävä eikä vähäinen, kuten aluehallintovirasto on arvioinut. Vesilain mukaisesti haitan arviointi tulee suhteuttaa muille saatavaan hyötyyn.

Hankkeen yleiset hyödyt olisi mahdollista saavuttaa ilman edellä kuvattuja yleisen ja yksityisen edun loukkauksia. Valittaja on tarjoutunut osoittamaan veneille laskupaikan tai venepaikan omalta maaltaan Konnuslahti-järven rannalta. Tällöin vesikulkuneuvoa ei ole tarpeen vetää laskupuroa pitkin, ja veneily olisi mahdollista Konnuslahti-järvellä sekä siitä eteenpäin. Järjestelyllä vältettäisiin laskupurossa aiheutuvat merkittävät haitat valittajalle ja kiinteistön ██████████ käytölle. Koska tässä valituksessa esitetyt yksityisen edun menetykset olisivat vältettävissä kohtuullisin kustannuksin, ei valituksenalainen päätös täytä vesilain 2 luvun 7 §:n edellytyksiä.

Valituksenalainen päätös tulee näin ollen tälläkin perusteella kumota lainvastaisena.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Hallinto-oikeus on tiedottanut valituksesta julkisella kuulutuksella. Tieto kuulutuksesta on julkaistu Leppävirran kunnassa.

Itä-Suomen aluehallintovirastolta on pyydetty lausunto valituksesta. Asianosaisille, joita asia erityisesti koskee, sekä Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaiselle, Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen patoturvallisuusviranomaiselle, Leppävirran kunnalle ja Leppävirran kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle on varattu tilaisuus vastineen antamiseen valituksesta. Leppävirran kunta ja Leppävirran kunnan ympäristönsuojeluviranomainen eivät ole antaneet vastinetta.

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristövastuuyksikkö, Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomainen ja Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ovat ilmoittaneet, että ne eivät anna vastinetta.

Itä-Suomen aluehallintovirasto on lausunnossaan todennut, että vaatimuksessaan 2 valittaja ei ole edellyttänyt aktiivisia perkauksen ennallistamistoimia. Siten valitus ei kohdistu uoman perkauksen pysyttämiseen, millä on kiinteä yhteys aluehallintoviraston päätöksellä 18.1.2023 nro 3/2023 myönnettyyn lupaan pohjapadon rakentamiseksi. Nämä toimenpiteet yhdessä turvaavat Palokin ja Suurijärven lailliset vedenkorkeudet, joiden palauttamiselle on kiireellinen tarve Suurijärven hentonäkinruohon esiintymien turvaamiseksi.

Vesilain luvan myöntämiseen liittyy rakenteiden kunnossapitoa koskeva vesilain 2 luvun 9 §:n mukainen velvoite, mistä annettua määräystä ei tule poistaa luvasta.

Vesillä liikkumisen osalta aluehallintovirasto on todennut, että peratussa uomassa vesiliikenne olisi mahdollista ja sallittua myös ilman veneenvetolaitetta. [REDACTED] kiinteistölle aiheutuva haitta muodostuu pääosin muista syistä kuin veneenvetolaitteen käytöstä. Vesiliikenteestä aiheutuva haitta on joka tapauksessa vähäinen. Veneenvetolaite saattaa jopa vähentää haittaa, kun sitä verrataan valittajan vaatimaan tilanteeseen, missä Palokin ja Konnuslahden välinen vesiliikenne tapahtuisi pohjapadon yli ilman veneenvetolaitetta.

Aluehallintovirasto on ottanut huomioon kiinteistön [REDACTED] käytölle aiheutuvat haitat, miltä osin aluehallintovirasto on viitannut luparatkaisunsa perusteluihin. Aikomusta uoman varrella sijaitsevan huonokuntoisen saunan uudelleen rakentamiseksi vuonna 2024 ei ole otettava huomioon arvioitaessa

luvan myöntämisen edellytyksiä. Myöskään alueella voimassa oleva Konnuslahden osayleiskaava ei ole esteenä luvan myöntämiselle, mikä on otettu luparatkaisussa huomioon sen perusteluista ilmenevästi.

Veneenvetolaitteen pysyttämiseksi myönnetty vesilain 2 luvun 12 §:n mukainen vähäinen käyttöoikeus koskee vähäisen rakennelman tekemistä osin [REDACTED] kiinteistön alueelle ja osin Kopolan osakaskunnan vesialueelle. Aluehallintoviraston ratkaisu perustuu näiltä osin hakemuksessa esitettyihin tietoihin kiinteistörekisteriyksiköiden välisistä rajoista. Nämä tiedot vastaavat maanmittauslaitoksen julkisista tietolähteistä saatavilla olevia tietoja kiinteistörekisteriyksiköiden rajoista, eikä niitä ole pidettävä virheellisinä valituksessa esitetyin perustein.

Valituksessa esitetyle kulukorvausvaatimukselle ei ole perusteita.

[REDACTED] *asiakumppaneineen* on antanut vastineen, jossa on muun ohella todettu, että hanke on toteutettu kyläyhteisön talkootyönä. Uoman varressa sijaitseva sauna on määrätty purattavaksi huonokuntauisuuden ja vaarallisuuden takia.

Konnuslahden kyläyhdistys ry on antanut vastineen, jossa on muun ohella todettu, että uoma on kokonaisuudessaan osakaskunnan aluetta. Valituksessa mainittu sauna on määrätty purettavaksi. Valittajan kiinteistön päärakennuskin on puolikuntoinen. Yhdistyksen tiedossa ei ole, että valittaja harjoittaisi hevosenhoito- tai ratsastustoimintaa kiinteistöllään. Uoman vähäinen veneliikenne ei näy valittajan mökille. Uoman käyttö virkistystarkoitukseen on merkityksellistä alueen asukkaille.

[REDACTED] on antanut vastaselityksen, jossa hän on muun ohella todennut huolensa liittyvän siihen, että puron käyttö vaikuttaa hänen kiinteistönsä käyttöön. Hänellä on aikomus rakentaa uusi sauna purettavan tilalle. [REDACTED] ei vastusta veneenvetolaitetta vaan pysyvän käyttöoikeuden myöntämistä tätä tarkoitusta varten muilta kuin välttämättömien rakennelmien osalta.

Merkintä

Hallinto-oikeudella on asiaa ratkaistaessa ollut käytössään Itä-Suomen aluehallintoviraston 18.1.2023 antama päätös nro 3/2023, jolla aluehallintovirasto on Konnuslahden kyläyhdistys ry:n hakemuksesta pysyttänyt Palokin ja Konnuslahden väliseen laskupuroon rakennetun pohjapadon ja myöntänyt pysyvän käyttöoikeuden pohjapatoa varten tarvittaviin alueisiin. Päätös on saanut lainvoiman hallinto-oikeuden 19.4.2024 antamalla päätöksellä nro 514/2024 (dnro 228/2023) asian käsittelyn rauettua valituksen peruutuksen johdosta.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus hylkää valituksen.

Perustelut

Pääasia

Asiassa on [REDACTED] valituksesta kyse siitä, onko aluehallintoviraston päätös kumottava siltä osin kuin siinä on myönnetty pysyvä käyttöoikeus veneenvetolaitteen rakentamista varten Konnuslahden kyläyhdistys ry:lle [REDACTED] omistamasta kiinteistöstä [REDACTED] ja siltä osin kuin se mahdollisesti sallii uusia ruoppaustoimia laskupurossa myöhemmin valittajan kiinteistöä hyväksi käyttäen. Hallinto-oikeudessa on tarkasteltava erityisesti, minkälaista haittaa uoman käyttämisestä voi valittajan kiinteistön käytölle aiheutua.

Itä-Suomen aluehallintovirasto on valituksenalaisella päätöksellään myöntänyt Konnuslahden kyläyhdistys ry:lle luvan Palokin ja Konnuslahden välisen laskupuron perkauksen pysyttämiseen ja veneenvetolaitteen rakentamiseen laskupuuron rakennetun pohjapadon yli. Lisäksi aluehallintovirasto on myöntänyt kyläyhdistykselle vesilain 2 luvun 12 §:n mukaisen käyttöoikeuden veneenvetolaitteen rakentamista varten tarvittaviin alueisiin Kopolan osakaskunnan yhteisestä vesialueesta 420-876-11-0 ja kiinteistöstä [REDACTED]. Veneenvetolaitetta varten määrätyt käyttöoikeusalueet sijoittuvat valituksenalaisen päätöksen mukaan kokonaisuudessaan aluehallintoviraston päätöksellään 18.1.2023 nro 3/2023 pohjapatoa varten määräämille käyttöoikeusalueille. Aluehallintovirasto on myöntänyt kyläyhdistykselle pysyvän käyttöoikeuden pohjapatoa varten tarvittavaan noin 14 neliömetrin suuruiseen alueeseen yhteisestä vesialueesta 420-876-11-0 ja noin 21 neliömetrin suuruiseen alueeseen kiinteistöstä [REDACTED]. Päätöksessä on määrätty myös kertakaikkiset korvaukset kiinteistölle [REDACTED] aiheutuvasta pellon vettymishaitasta ja pysyvistä käyttöoikeudesta.

Palokin ja Konnuslahden välisen uoman vesialue on Kopolan osakaskunnan yhteistä vesialuetta 420-876-11-0. Palokin ja Suurijärven yhteisen valuma-alueen pinta-ala on noin 9,2 km². Pääosa valuma-alueen vesistä purkautuu Palokin kautta Konnuslahteen ja vähäisemmässä määrin Suurijärvestä Eteläjokea pitkin Konnuslahteen. Konnuslahden ja Palokin välinen lasku-uoma on perattu vuonna 2016, jolloin myös pohjapato on rakennettu. Tuolloin tavoitteena on ollut muun muassa lähes umpeen kasvaneen uoman veden virtauksen parantaminen ja veneilyn mahdollistaminen Konnuslahteen. Hallinto-oikeus katsoo, että Palokin ja Konnuslahden yhdistävää uomaa on pidettävä vesilain 1 luku 3 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaisena vesistönä ja sitä voidaan käyttää vesilain 2 luvun 3 §:n mukaisesti.

Vesilain 3 luvun 4 §:n 3 momentin mukaan hakijalla on oltava oikeus hankkeen edellyttämiin alueisiin. Jos hakija ei omista aluetta tai hallitse sitä pysyvällä käyttöoikeudella, luvan myöntämisen edellytyksenä on, että hakijalle myönnetään oikeus alueen käyttämiseen siten kuin 2 luvussa säädetään tai että hakija esittää luotettavan selvityksen siitä, miten oikeus alueeseen järjestetään.

Vesilain 2 luvun 12 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan jos 3 luvun 4 §:n 1 momentissa säädetyt edellytykset täyttyvät, hakijalle voidaan myöntää oikeus tehdä vähäinen rakennelma vesistöön maa-alueelle ulottuvine rakenteineen tai sijoittaa laite tai johto vesistöön toiselle kuuluvalla tai yhteisellä alueella vesistöä huomattavasti muuttamatta. Aluehallintovirasto on tutkinut luvan myöntämisen edellytykset laskupuron perkausten pysyttämiseksi ja veneenvetolaitteen rakentamiseksi vesilain 3 luvun 4 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisesti. Kyseisen lainkohdan mukaan lupa vesitaloushankkeelle myönnetään, jos hankkeesta yleisille tai yksityisille eduille saatava hyöty on huomattava verrattuna siitä yleisille tai yksityisille eduille koituviin menetyksiin. Aluehallintovirasto on etuvertailussaan katsonut, että hankkeesta yleiselle tai yksityisille eduille saatava hyöty jää melko pieneksi, mutta on kuitenkin huomattava verrattuna hankkeesta yleisille tai yksityisille eduille koituviin vähäisiin menetyksiin ja luvan myöntämisedellytykset ovat siten olemassa.

Hallinto-oikeus toteaa, että valittajan kiinteistölle aiheutuvat haitat on otettu huomioon osana aluehallintoviraston tekemää vesitaloushankkeen etuvertailua. Vesitaloushankkeen luvan myöntämisen edellytyksiä tutkiessaan aluehallintovirasto on myös arvioinut, että hankealueen kaavoitus ei ole esteenä hankkeen toteuttamiselle. Hallinto-oikeus katsoo, että aluehallintovirasto on voinut myöntää veneenvetolaitetta varten tarvittavan käyttöoikeuden vesilain 2 luvun 12 §:n mukaan, sillä veneenvetolaite on luonteeltaan vähäinen laite ja sitä koskeva käyttöoikeusalue pieni sekä siitä aiheutuva haitta valittajalle on vähäinen. Näin ollen myös aluehallintoviraston suorittama vesilain mukainen etuvertailu on asianmukainen. Valitus koskien veneenvetolaitetta varten myönnettyä käyttöoikeutta on siten hylättävä.

Aluehallintoviraston päätös ei koske uusia ruoppauksia, mutta luvan haltijalla on vesilain säännösten nojalla oikeus suorittaa tavanomaisia uoman ja laitteiden kunnostustoimia. Uusista ruoppauksista tulee tehdä ruoppausilmoitus ELY-keskukselle.

Oikeudenkäyntikulut

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 95 §:n 1 momentin mukaan oikeudenkäynnin osapuoli on velvollinen korvaamaan toisen osapuolen oikeudenkäyntikulut kokonaan tai osaksi, jos erityisesti asiassa annettu ratkaisu huomioon ottaen on kohtuutonta, että tämä joutuu itse vastaamaan oikeudenkäyntikuluistaan. Pykälän 2 momentin mukaan korvausvelvollisuuden kohtuullisuutta arvioitaessa voidaan lisäksi ottaa huomioon asian oikeudellinen epäselvyys, osapuolten toiminta ja asian merkitys asianosaiselle.

Hallinto-oikeuden ratkaisu huomioon ottaen hallinto-oikeus katsoo, että ei ole kohtuutonta, että valittaja joutuu itse vastaamaan oikeudenkäyntikuluistaan. Oikeudenkäyntikulujen korvaamista koskevat vaatimukset on siten hylättävä.

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Leppävirran kunnanhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen voi hakea muutosta valittamalla.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli **viimeistään 4.7.2024**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (01.20).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden ylituomari Riikka Mäki ja lainoppinut hallinto-oikeustuomari Reko Vuotila sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Merilin Vartia. Asian on esitellyt Merilin Vartia.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös ja maksu	<p>██████████, oikeudenkäyntimaksu 270 euroa Asiamies ja prosessiosoite: Asianajotoimisto Roihu Oy c/o AA ██████████ (Oikaisuvaatimusohje ilmenee hallinto-oikeuden päätöksen oikeudenkäyntimaksua koskevasta liitteestä.)</p>
Jäljennös maksutta	<p>Konnuslahden kyläyhdistys ry</p> <p>Leppävirran kunnan ympäristönsuojeluviranomainen</p> <p>Leppävirran kunnanhallitus</p> <p>Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus / Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue</p> <p>Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus / Kalatalousviranomainen</p> <p>Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus / Patoturvallisuusviranomainen</p> <p>Itä-Suomen aluehallintovirasto / Ympäristölupavastuualue</p> <p>Suomen ympäristökeskus</p>

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
 Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
 Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
 Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaan-
nista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite:	Korkein hallinto-oikeus PL 180, 00131 Helsinki
Sähköposti:	korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Käyntiosoite:	Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki
Puhelin:	029 56 40200
Faksi:	029 56 40382
Aukioloaika:	arkipäivisin klo 8.00–16.15
Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:	https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/ /